

ཕྱགས་ལས་ལག་རྩལ་གྱི་ཚོང་མ།

ཚོང་བང་ཐར་གྱིས་ཚོམ་སྐྱུར་བྱས།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་།

ལྷན་པས་ལས་ལག་རྩལ་གྱི་ཚོད་མཉམས།

ཚོད་པར་ཐར་ལྷན་ཚོད་མཉམས་ལྷན་པས།

མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

实用牧业科技手册:藏文/才项太编著. —北京:民族出版社,2002.3 (2008.3 重印)

ISBN 978-7-105-04980-6

I. 实... II. 才... III. 畜牧业-农业技术-手册-藏语 IV. S81-62

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2002)第 015195 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编:100013)

<http://www.mzpbs.com>

迪鑫印刷厂印刷 各地新华书店经销

2002 年 3 月第 1 版 2008 年 4 月第 2 次印刷

开本:787×1092mm 1/32 印张:6.875

印数:3001-8000 册 定价:10.00 元

如有印装质量问题,请与本社藏文发行科联系退换
(藏文发行科电话:58130509)

ཚོམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ།

ཉ་རྟོ།

责任编辑：

达多

མངོས་རིས་རྒྱས་འགོད་པ།

ཀམ་རྟོ་རྗེ་ཚོ་རིང་།

装帧设计：

吾要

ཕྱོགས་ལས་ལག་རྩལ་གྱི་ཚོད་ལམ།

*

ཚོད་བང་ཐར་གྱིས་ཚོམ་སྒྲུབ་བྱས།

*

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་གིས་བསྐྱུན་ཞིང་འབྲེམ་སྤེལ་བྱས།

(ལེ་ཅིན་རྩ་མིང་གི་བྱང་ལམ་ཨང་14ལ། ཟླ་ག་ཨང་ 100013)

<http://www.mzcbs.com>

ཉི་ཞེན་པར་ཁང་གིས་པར་བཏབ།

2002ལོའི་ཟླ་3པར་པར་གཞི་དང་པོ་བརྒྱུགས།

2008ལོའི་ཟླ་4པར་ལེ་ཅིན་དུ་པར་ཐེངས་གཉེས་པ་བརྒྱབ།

དེབ་ཚད། 787×1092mm 1/32 དཔར་ཤོག 6.875

དཔར་གྲངས། 3001 - 8000 རེན་གོང་སྒོར་10.00ཡིན།

འགྲོ་བརྒྱུད།

དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་གང་ཞིག་ཡིན་ཅུང་། ཚོན་རིག་...
ལག་ཚལ་དར་ཆེ་བ་དེ་ལ་འཕྱོར་ལྷག་མངའ་ཐང་རྒྱལ་ཤིང་། ཚོན་ཚོན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲུ་ལ་མགོ་ཟིན་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། ཚོན་རིག་ལག་ཚལ་
ལ་དང་དོད་བྱེད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཡར་རྒྱས་ལ་རེ་བ་ཆེ་...
བའི་མི་རིགས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་ཚོན་རིག་ལག་ཚལ་གྱི་ཉི་
འོད་ལྷབ་མེད་སར་འཕྱོར་ལྷག་སར་ཞོག དབུལ་སོང་ས་དང་རྗེས་ལུས་ཀྱི་
ལྷ་མོ་ལྷད་པར་ཡང་དཀའ་ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་འཕྱད་སྲིད་པས་ན།
ཚོན་ཚལ་གྱི་བག་གསར་བསུས་པའི་དོན་སྡིང་ཚང་མར་མ་སྐྱས་ཀྱང་.....
མ་ཕྱོད་གསལ་ཅིག་ཡིན་པ་སུ་ཞིག་གིས་བསྟོན་ཏེ་བསྟོན་མི་རུས་སོ། །
སྤྱིར་མི་རིགས་རྗེས་ལུས་པ་རྣམས་ལ་ཚོན་ཚོན་རྒྱལ་ཁབ་ལྷ་བུའི་ཚོན་ཚལ་
གསར་གཏོད་ཀྱི་རུས་པ་བྲལ་ཡང་། གཞན་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་དང་གསར་
གཏོད་བགྱིས་པའི་འབྲས་བུ་ནང་འདྲོན་དང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཚོག་པ་ནི་...
གང་དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁེ་དབང་ཡིན་པས། རང་རེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་འཛམ་གླིང་རིག་གནས་ཀྱི་བང་མཛོད་ལས། ཚོན་ཚོན་གྱི་མཚོན་...
གཞིར་ཅུང་བའི་ཚོན་ཚལ་ཤེས་བྱ་རྣམས་སྐྱར་འདྲོན་དང་ལྷབ་གདལ་བྱ་

ལག་ཚུལ། ལྷ་ས་ལེགས་བཅོས་དང་ལྷན་སྦྲེལ། ཉི་ལྷན་དོན་ཁང་ལས་
 ཚུལ་དང་དེར་ལྷན་གསེལ་ཚུལ། གཟུག་ཆས་ཀྱི་ལས་སྒྲོན། ཉི་ལྷན་སྒྲོན་
 ལྷན་གྱི་བཀོལ་སྦྱོར་དང་དེའི་ལྷན་སྦྲེལ་བཅས་དེར་ལྷན་རྒྱུ་རྩུབ་ལོན་གྱི་སྒྲོན་
 མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་འཚོ་བར་མེད་ཏུ་མི་ལྷན་བའི་ཤེས་བྱ་འབའ་ཞིག་
 བསྟར་ཅིང་། རྒྱུ་བྱེད་བབ་ཆགས་ཤིང་གོ་བདེ་བ། ལྷ་ཆེའི་རྒྱུ་རྩུབ་ལོན་གྱི་སྒྲོན་
 འཚོ་བའི་སྐད་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་ཡོད། དེ་བས་
 དཔེ་དཔེ་འདིས་ནི་ལྷ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་རྩུབ་ལོན་གྱི་སྒྲོན་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བར་མེད་པའི་
 ལྷན་གྱི་དཀའ་ངལ་དང་གནད་དོན་མི་ལྷན་བའི་ཞིག་ཐག་གཅོད་བྱ་སྤྱོད་
 བར་གདོན་མི་ཟ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱ་འོས་པའི་གནས་སོ། །

འདོ་བ་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ནས་ 2001 ལོའི་ཟླ་ 2 པར་སྦྱར།

དཀར་ཆག

- ཡེ་ཕྱེ་དང་པོ། རྒྱལ་མ་ལས་ལྷན་པའི་ཤོ་སྤྱོད་བྱ། .....(1)
- ས་བཅད་དང་པོ། རྒྱལ་མ་ལས་ལྷན་པའི་བརྟུན་ཚུལ། .....(1)
- དང་པོ། རྒྱལ་མ་ལས་ལྷན་པའི་བྱ། .....(1)
- གཉིས་པ། བརྟུན་ལྷན་པའི་བརྟུན་པ།.....(2)
- གསུམ་པ། དབུགས་ཀྱི་འབྲིན་རྒྱུ། .....(2)
- བཞི་པ། རྒྱལ་མ་ལས་ལྷན་པའི་ཚོད་དང་ཚེ་འཕམ་ཚུལ། .....(3)
- ལྔ་པ། ལྷན་པའི་བྱ། .....(3)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། ལྷན་པའི་བརྟུན་ཚུལ། .....(3)
- དང་པོ། ལྷན་པའི་མ་བརྟུན་པའི་མི་ལྷན་པ། .....(3)
- གཉིས་པ། ལྷན་པའི་བརྟུན་པའི་ཐབས་ལམ། .....(4)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། འགོ་ནད་ཀྱི་མཚེད་ཚུལ་དང་འགོག་བཅོས།
.....(6)
- དང་པོ། ལྷན་པའི་མ་བརྟུན་པའི་མི་ལྷན་པ།.....(6)
- གཉིས་པ། འགོ་ནད་ཅི་རྒྱུ་ལྷན་པའི་མཚེད་པ་ཡིན།.....(7)
- གསུམ་པ། འགོག་ལྷན་པའི་མཚེད་ཀྱི་ཡིད་འགོག་བྱེད་པ། .....(9)
- བཞི་པ། ལྷན་པའི་བརྟུན་པའི་མཚེད་ལྷན་པའི་དང་བྱུག་པའི་ཐབས།.....(10)

ལྷ་པ། འགོ་ནང་གི་བརྟག་དབྱང་དང་འགོག་བཙོས་བྱེད་ཐབས། ... (13)

(གཅིག) ཁ་ཚ་མིག་ཚ། ..... (13)

(གཉིས) ས་སྐྱོན། ..... (17)

(གསུམ) འགག་ནང། ..... (20)

(བཞི) རྗེ་གི་དུག་ནང་རང་བཞིན་གྱི་རྟུང་ནང་— འབྱར་སྐྱི་ནང། (22)

(ལྷ) བེའུ་ལིའི་འདར་ནང་པལ་བ། ..... (24)

(རྟུག) སུའུ་ལུའུ་འི་དབྱུག་སྲིན་ནང། ..... (26)

(བདུན) མིག་པ་འུལ་ནང། ..... (27)

(བརྒྱད) ལུག་གི་གཟེར་བྲེལ་ནང་དང་སྐྱོ་བྱར་འཆི་ནང། ..... (28)

(དགུ) ལུག་གི་འཇག་སྐྱོས་ནང། ..... (30)

(བརྒྱུ) ལུག་ནང་ནག་པོ། ..... (32)

(བརྒྱུ་གཅིག) ཨོལ་ལྷ། ..... (33)

(བརྒྱུ་གཉིས) ལུ་གུའི་རྟུང་ནང། ..... (35)

(བརྒྱུ་གསུམ) ལུག་གི་འགོ་ནང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་མ། ..... (37)

(བརྒྱུ་བཞི) ལུག་འབྲུམ། ..... (39)

(བཙོ་ལྷ) རྟའི་ཆམ་རིམས། ..... (40)

(བརྒྱུ་རྟུག) རྟའི་མེན་སྐབས་ཚད་ཡམས། ..... (41)

ས་བཙད་བཞི་པ། འགོག་སྐྱེན་གྱི་བཀོལ་ཐབས་དང་གསལ་ལོ་་་་	
བཤད།	(43)
དང་པོ། འགོག་སྐྱེན་སྐྱོད་ཐབས།	(43)
གཉིས་པ། འགོག་སྐྱེན་བཀོལ་སྐྱོད་གྱི་གསལ་བཤད།.....	(45)
གསུམ་པ། ཡིད་འཛོག་བྱེད་ས།	(55)
ས་བཙད་ལྔ་པ། ལྷགས་ནད་པལ་བའི་འགོག་བཙོས།	(58)
དང་པོ། ལྷགས་ལྷག་གི་འཇུ་སྐྱབས་ཞན་པའི་ནད།	(59)
གཉིས་པ། ཤ་མ་མི་ལྷུང་བ།	(60)
གསུམ་པ། ལུ་མའི་གཉེན་ཚད།	(63)
བཞི་པ། ཟས་ལམ་ཁེགས་པ།.....	(67)
ལྔ་པ། རྫོས་འབྱུག	(68)
དྲུག་པ། ཞོལ་མཐུད་དང་ཞོལ་ལྷོག་གི་ཚ་ནད།.....	(70)
བདུན་པ། རྒྱབ་བཏོད་པ།.....	(72)
བརྒྱད་པ། མཁྲིག་ཚིགས་གཙུག་པ།	(74)
དགུ་པ། རུས་ཆག	(76)
བརྒྱ་པ། ཚིགས་སློག་པ།	(79)
བརྒྱ་གཅིག་གུམ་བུ།	(81)

ས་བཙན་བྱུང་བ། མྱོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞན་རྟེན་སྲིབ་འབྲེལ་ནང་དང་
དེའི་འགོག་བཙོས། ..... (85)

དང་ཕོ། མྱོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞན་རྟེན་སྲིབ་འབྲེལ་ནང་གི་མཚན་ཉིད། ... (85)

གཞིས་པ། མྱོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞན་རྟེན་སྲིབ་འབྲེལ་ནང་གི་གནོད་སྐྱོན་.....
རང་བཞིན། ..... (85)

གསུམ་པ། མྱོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞན་རྟེན་སྲིབ་འབྲེལ་ནང་གི་དབྱེ་བ། ..... (86)

བཞི་པ། མྱོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞན་རྟེན་སྲིབ་འབྲེལ་ནང་གི་འགོག་བཙོས་.....
བྱེད་ཐབས། ..... (87)

ལྔ་པ། མྱོ་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱན་མཚོང་གི་གཞན་རྟེན་སྲིབ་འབྲེལ་ནང་..... (88)

དྲུག་པ། རོར་ལུག་གི་སྤྱི་གཞན་རྟེན་སྲིབ་འབྲེལ་ནང་། ..... (94)

བདུན་པ། རོར་ལུག་གི་སྐྱོན་འབྲེལ་ནང་། ..... (97)

ལྔ་བུ་གཞིས་པ། ལྷགས་ལས་ཤེས་བྱ། ..... (99)

ས་བཙན་དང་ཕོ། བྱང་ལུག་གི་ཚོན་སྐྱེད་རྒྱས་པའི་གནས་ཚུལ།
..... (100)

དང་ཕོ། བལ་གྱི་ཚོན་ཚོད། ..... (100)

གཞིས་པ། བལ་གྱི་རྒྱ་སྐྱུ་སྐྱུ་སྐྱུ་ ..... (100)

གསུམ་པ། བྱ་ཚོན་པའི་རྒྱས་པ། ..... (100)

བཞི་པ། རྒྱུད་རྗེའ་ལྷན་པ།	(101)
ས་བཅད་གཉིས་པ། རྒྱུད་ཁྲིམ་འདེམ་གསལ་བྱེད་པ།	(102)
ས་བཅད་གསུམ་པ། རྒྱུད་ཤེད་གསལ་པའི་ལྷན་ཚུལ།	(104)
དང་པོ། གསོ་བྱུག་གི་བྱུག་རྒྱུད་འདེམ་པ།.....	(105)
གཉིས་པ། རྒྱུག་ཤེད་གསོ་བ།	(105)
གསུམ་པ། ལྷ་ས་བཟང་པོ་ནས་འཚོ་རྒྱུད་བྱེད་པ།	(108)
བཞི་པ། གསོ་བྱུག་གི་གཟུན་རྩོད།	(109)
ལྷ་པ། རྒྱུག་ནད་འགོག་བཅོས།	(111)
རྒྱུག་པ། དཔུན་དཔྱིད་བྱི་རྡོད་རྒྱུད།	(112)
བཅུན་པ། གསོ་བྱུག་གི་གཟུན་གསོ་དོ་དམ།	(112)
བརྒྱུད་པ། རྒྱུག་ཐོག་ཏུ་འཚོར་དགོས།	(113)
འཕྲུ་གསུམ་པ། ལྷ་ས་འཕྲུག་ས་བཅོས་དང་ལྷ་ས་འཕྲུག་རྒྱུད།	(115)
ས་བཅད་དང་པོ། རྒྱུད་ལྷ་ས་འཕྲུག་ས་བཅོས།	(115)
དང་པོ། ལྷ་ས་བཞག་གསོ་བྱེད་པ།	(116)
གཉིས་པ། ལྷ་སར་རྒྱུག་ས་བཅོས་པ།.....	(118)
གསུམ་པ། ས་ཁོས་གཅོར་བཤེར་བྱེད་པ།	(120)

བཞི་པ། ལ་རྒྱུར་རྒྱན་གཤེར་ལམ་འདོན་བྱེད་པ། .....(121)

ས་བཅད་གཉིས་པ། ལྷ་སའི་ལྷ་ས་རྒྱུ་བ། .....(124)

དང་པོ། ལྷ་སའི་གཞོན་མ་དང་མ་གསོད་རྒྱན་རྣམས། .....(124)

གཉིས་པ། ལྷ་སའི་གཞོན་འབྲུ་དང་འབྲུ་གསོད་རྒྱན་རྣམས། .....(133)

གསུམ་པ། ལྷ་ས་མཚོང་གི་རུག་ལྡན་ཅི་ཤིང་དང་དེ་མེད་པར་གཏོང་ཐབས།
.....(138)

(གཅིག) ལྷ་ས་མཚོང་གི་རུག་ལྡན་ཅི་ཤིང་། .....(140)

(གཉིས) རུག་ལྡན་ཅི་ཤིང་མེད་པར་གཏོང་ཐབས། .....(154)

**ལེ་ལུ་བཞི་པ། ཉི་ལྷ་ས་རྫོང་ཁང་རུ་ལྷག་གསོ་བའི་ལག་་་
རྩལ། .....(159)**

དང་པོ། རྫོང་ཁང་གི་རུས་འགོད་རྩལ་དོན། .....(159)

གཉིས་པ། རྫོང་ཁང་གི་བཟོ་རྒྱུ། .....(159)

གསུམ་པ། རྫོང་ཁང་ལས་པའི་རྒྱ་ཆའི་བྲང་བྱ། .....(161)

བཞི་པ། རྫོང་ཁང་བཀོལ་རྒྱུ་དེ་གི་འགོད་མཁུན་རུས་ཚོད། .....(168)

ལྷ་པ། རྫོང་ཁང་གི་རྫོང་ཚོད་དང་རྫོན་ཚོད་རྣམས་རྒྱུ་འོས་འཚམ་བྱེད་པ།
.....(168)

རུག་པ། རྫོང་ཁང་གི་གཅོང་རྒྱ་དང་རིམས་ནད་འགོག་བཅོས། ... (169)

མེའུ་ལྷ་པ། གཟུག་ཆས་ཀྱི་ལས་རྫོན། .....(173)

གཅིག་གཟུག་ཆས་ཀྱི་རྒྱུ་རྫོན་ལས་རྫོན། .....(173)

གཉེས། དུག་པོ་ལོ་རྒྱུ་བཟང་རོ་རྫོད་མདོར་བསྟུན། .....(174)

མེའུ་ལྷ་པ། ལྷོ་རྫོད་ཉི་ལྷན་རྫོག་ཁུངས་ཀྱི་བཀོལ་.....
 རྫོད་དང་ལྷན་རྫོད། .....(181)

ས་བཅད་དང་པོ། ཉི་ལྷན་རྫོག་གཡིས་དང་རྫོག་ཁུངས་མ་ལག
 .....(182)

དང་པོ། ཉི་ལྷན་རྫོག་གཡིས་ཀྱི་ཅ་བའི་ངེས་ལུགས་དང་ལྷན་པ། ... (182)

གཉེས་པ། ཉི་ལྷན་རྫོག་གཡིས་ཀྱི་རིགས་དང་བཀོལ་རྫོད་ལས་ཚོད། (183)

གསུམ་པ། ཉི་ལྷན་རྫོག་འོད་ཀྱི་རྫོག་ཁུངས་མ་ལག.....(184)

ས་བཅད་གཉེས་པ། ཉི་ལྷན་རྫོག་ཁུངས་ཀྱི་བཀོལ་རྫོད་དང་ལྷན་
 རྫོད། .....(186)

དང་པོ། ཉི་ལྷན་རྫོག་གཡིས་ཀྱི་བཀོལ་རྫོད་དང་ལྷན་རྫོད། .....(186)

གཉེས་པ། ཚོད་འཛིན་ངོས་ལེབ་ཀྱི་བཀོལ་རྫོད་དང་ལྷན་རྫོད། ... (188)

གསུམ་པ། རྫོག་རྫོད་ཀྱི་བཀོལ་རྫོད་དང་ལྷན་རྫོད། .....(190)

བཞི་པ། ལྷ་རྫོད་རྫོག་རྫོད་ཀྱི་ཆག་རྫོན་དང་ཞིག་གས། .....(190)

ས་བཅད་གསུམ་པ། ཉི་ལྷན་རྫོག་ཁུངས་ཀྱི་རྫོག་རྫོན་དང་རྫོག་.....
 ཆས་ཀྱི་བཀོལ་རྫོད། .....(201)

ལེའུ་དང་པོ། ལྷགས་ལས་སྐྱེན་པའི་ཤེས་བྱ།

ས་བཙད་དང་པོ། ལྷགས་ནད་ལ་བརྟག་ཚུལ།

དང་པོ། དྲིས་ནས་བརྟག་པ།

དྲིས་ནས་བརྟག་པའི་ནད་དོན་ལ་གཤམ་གྱི་འདི་དག་འདུས།

1. བད་གྱི་བྱུང་རིམ་དང་སྐྱེན་གསའི་གནས་ཚུལ།

ལྷགས་རྩོག་ལ་ནད་བྱུང་བའི་བརྒྱུད་རིམ་སྟེ། དཔེར་ན་ནད་བྱུང་བའི་རུས་ཚོད་དང་ནད་ལྷགས་གྱི་མང་ཉུང་། བད་འགོ་བཟུང་བའི་གནས་ཚུལ། རྗེས་གྱི་འབྱུང་ཚེག་ད་ལྟའི་ནད་ཚུལ་སོགས་དྲིས་ནས་བརྟག་པ། གལ་ཏེ་རུས་གཅིག་ལ་ནད་བྱུང་བ་ཅུང་མང་བར་མ་ཟད་ན་ལྷགས་འདྲ་མཚུངས་ཡིན་ན་འགོ་ནད་དམ་རུག་ཕོག་པ་སོགས་གྱི་ཕྱོགས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་འགྲིག་ད་རུང་ནད་ལྷགས་ལ་འགོག་ཁབ་གང་དག་བརྒྱབ་པ་དང་སྟོན་ལ་ནད་བརྟག་སྐྱེན་གསའི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་རྒྱས་སོན་བྱ་དགོས།

2. བད་ལྷགས་གྱི་ཡོང་ས་དང་ལྷགས་ནད་གྱི་ཁྱབ་ཚུལ།

ནད་ལྷགས་སོ་མ་ཉོས་ཡོང་བ་ཡིན་ན། ས་ཆ་གང་ནས་ཉོས་པ་དང་ས་ཁུལ་དེ་ན་འགོ་ནད་ཡོད་མེད། བད་དེ་འདྲ་བྱུང་མིན་གསལ་ཕོར་དྲིས་ནས་ནད་ལ་བརྟག་ན་འགོ་ནད་ཡིན་མིན་དང་བད་གྱི་འབྱུང་

རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་ཐག་གཅོད་པར་ཕན་ཐོགས་ཡོད།

3. མོ་སྐྱུགས་ཀྱི་མངལ་ཆགས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་ཚེབ་པའི་དུས་
ཚོད། མངལ་ཆགས་པའི་ཐེངས་གྲངས། རྒྱ་ཤོར་མིན་ཐོགས་ལ་རྒྱས་
ལོན་བྱ་དགོས།

གཉིས་པ། བརྒྱས་ནས་བརྟག་པ།

1. རྒྱ་ཚུལ་ལ་ལྟ་བ། བློ་ལ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་རྒྱུ་
ཚོག་གི་བདེ་འདུག་དང་དབྱགས་ཀྱི་འབྲིན་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བ་དང་། རྒྱས་སུ་
བློ་སྐྱུགས་ཀྱི་ལོ་ཚོད་དང་ཤ་ཤེད། རྣམ་རིག་སྐྱེ་བགས། གསུམ་པའི་
ཉེ་ལོག་རྣམ་དང་ཚུ། ལངས་ཚུལ་དང་ཉལ་ཚུལ། འགོ་ཚུལ། དེ་མིན་
རྒྱུགས་གཞན་དག་ནི་རྒྱུ་ལྡན་མིན་ས་ཡོད་མེད་ལ་ལྟ་ཞིབ་བྱ་དགོས།

2. ཁའི་མདོག་ལ་ལྟ་བ། ལག་པས་སྐྱུགས་ཚོག་གི་ཡ་ཁ་ཡར་.....
བཀྲག་ནས་ཁ་ཤ་དང་སོ། ལེ་བཅས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་འོད་མངས།
རྒྱུ་ཚོད་ལ་ལྟ་ཞིབ་ནན་མོ་བྱ་དགོས་པ་དང་། རྒྱུ་མཐོང་གི་ནད་.....
སྐྱུགས་(ལོར་དང་རྟ། ལུག)ཀྱི་ཁའི་མདོག་ལ་གཙོ་བོ་དཀར་མདོག་དང་
དམར་མདོག་རྒྱ་སྐྱུགས་ སེར་མདོག་ཐོགས་ཡོད།

གསུམ་པ། དབྱགས་ཀྱི་འབྲིན་རྒྱུ་

སྐྱུགས་ཚོག་གི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་དབྱགས་ཀྱི་འབྲིན་རྒྱུ་ནི། རྟ་སྐར་མ་
མེར་ཐེངས་8-16དང་། ལོར་སྐར་མ་མེར་ཐེངས་10-30། ལུག་དང་

ར་མ་སྐར་མ་རེར་ཐངས་12—20། བག་སྐར་མ་རེར་ཐངས་10—20།
ཁྱིམ་བྱ་སྐར་མ་རེར་ཐངས་15—30བཅས་ཡིན།

བཞི་པ། རྩེད་གི་རྩིང་ཚད་དང་ཚའི་འཕར་ཚུལ།

ལྷགས་ཚོག་གི་རྩེད་ལྡན་གྱི་རྩིང་གི་རྩིང་ཚད་དང་ཚའི་འཕར་གྲངས་
ནི་རྩེད་སྐར་མ་རེར་ཐངས་36—44དང་། རྩེད་སྐར་མ་རེར་ཐངས་.....
45—60། ལྷང་བྱ་སྐར་མ་རེར་ཐངས་36—60། བ་མོ་སྐར་མ་རེར་.....
ཐངས་60—80། བེའུ་སྐར་མ་རེར་ཐངས་80—110། ལྷག་སྐར་མ་རེར་
ཐངས་70—80། ཁྱིམ་བྱ་སྐར་མ་རེར་ཐངས་120—200བཅས་ཡིན།

ལྷ་པ། ལྷས་དྲོད།

ལྷགས་ཚོག་གི་རྩེད་ལྡན་གྱི་ལྷས་དྲོད་ནི། རྩེད་37.5°C—38.5°Cདང་།
ལོར་38.0°C—39.0°C། བེའུ་38.5°C—39.5°C།
ལྷག་38.0°C—39.5°Cབཅས་ཡིན།

ལ་བཅད་གཉིས་པ། རྩེད་ཁབ་རྒྱག་ཚུལ།

དང་མོ། རྩེད་ཁབ་མ་བརྒྱབ་ཚོད་གི་བྱ་རྩིག

1. རྩེད་མེལ་བ་དང་འཁྲུ་ལྷ་གསོད་པ། རྩེད་ཁབ་མ་བརྒྱབ་པའི་
རྩེད་ལ་རྩེད་ཁབ་རྒྱག་པའི་སྤྱི་ལྷོ་གནས། ཚང་བཅད་དམ་ལྷ་ཚའི་.....
ཚང་(醴酒)གིས་སྤངས་པའི་རྩིང་བལ་གྱིས་རྩེད་མེལ་བྱ་དགོས་པ་དང་..